

Jakie są kompetencje położnej POZ?

Położna środowiskowa podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) opiekuje się kobietami w każdym wieku. Jest to kompleksowa opieka pielęgnacyjna – położnicza i ginekologiczna. Opiekuje się też noworodkami do drugiego miesiąca życia

Miejsce wizyt

Wizyta położnej POZ może się odbyć:

- w warunkach ambulatoryjnych, np. w gabinecie w przychodni
- w domu pacjentki (wizyta patronażowa i profilaktyczna).

Terminy wizyt

Położna realizuje świadczenia:

- od poniedziałku do piątku, w godzinach pomiędzy 8:00 a 18:00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy
- w terminie uzgodnionym z pacjentką
- w terminie określonym w treści zlecenia lub skierowania
- w dniu zgłoszenia – jeśli stan zdrowia pacjentki tego wymaga.

Opieka położnej podczas ciąży

Położna środowiskowa opiekuje się kobietami w ciąży:

- 1 raz w tygodniu od 21 do 31 tygodnia ciąży – maksymalnie 10 wizyt
- 2 razy w tygodniu od 32 tygodnia ciąży do porodu – maksymalnie 16 wizyt.

Wizyty obejmują:

- rozpoznanie problemów zdrowotnych
- zaplanowanie i realizację świadczeń profilaktycznych
- edukację kobiet w ciąży oraz w ciąży wysokiego ryzyka, przygotowującą do porodu i rodzicielstwa.

Położna POZ przygotowuje plan edukacji przedporodowej dla kobiet w ciąży, w tym dla kobiet w ciąży wysokiego ryzyka. Jest to integralna część dokumentacji medycznej pacjentki. Obejmuje praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, położu, karmienia piersią i rodzicielstwa (także w formie świadczeń realizowanych grupowo).

Opieka nad noworodkami

Do 2 miesięcy kalendarzowych życia dziecka położna POZ jest zobowiązana do 4–6 wizyt patronażowych. Badania wykonywane są w obecności opiekunów prawnych lub faktycznych w domu dziecka. Pierwsza wizyta odbywa się nie później niż 48 godzin po opuszczeniu szpitala przez matkę i dziecko.

Zakres wizyt

1–4 doba życia dziecka

- badanie dziecka, z uwzględnieniem oceny stanu ogólnego bezpośrednio po urodzeniu według skali Apgar – jeśli położna prowadziła samodzielnie poród fizjologiczny
- pomoc w tworzeniu więzi matki z dzieckiem i w rozpoczęcie karmienia piersią
- wykonanie pomiarów masy i długości ciała, obwodu głowy i klatki piersiowej dziecka
- profilaktyka zakażeń przedniego odcinka oka.

1–6 tydzień życia (co najmniej 4 wizyty patronażowe)

1. Opieka nad noworodkiem lub niemowlęciem, w tym:

- obserwacja i ocena rozwoju fizycznego w zakresie: adaptacji dziecka do środowiska zewnętrznego, stanu skóry i błon śluzowych, pępka, wydaliny, wydzielin, rozwoju psychoruchowego, funkcjonowania narządów zmysłów
- ocena odruchów noworodka, sposobu oraz technik karmienia
- wykrywanie objawów patologicznych

- ocena relacji rodziny z noworodkiem.

2. Edukacja zdrowotna i udzielanie rodzicom porad w zakresie:

- pielęgnacji noworodka
- karmienia piersią
- szczepień ochronnych
- badań profilaktycznych
- opieki medycznej, socjalnej
- laktacji, kontroli płodności, samoopieki.

3. Promocja zachowań prozdrowotnych rodziców.

4. Identyfikacja czynników ryzyka w rodzinie.

5. Diagnoza i ustalanie hierarchii podejmowanych działań.

Po zakończeniu wizyt patronażowych położna przekazuje opiekę nad niemowlęciem pielęgniarce podstawowej opieki zdrowotnej.

Opieka nad kobietami po operacji

Jeśli przeszłaś operację ginekologiczną lub ginekologiczno-onkologiczną, możesz otrzymać w szpitalu skierowanie do położnej środowiskowej. Zajmie się ona, w Twoim domu, raną pooperacyjną aż do jej zagojenia.

Cytologia u położnej

Dowiedz się, czy Twoja położna ma umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia na pobieranie wymazu do cytologii. Wówczas to do niej, niekoniecznie do lekarza, możesz umówić się na to badanie.

Zmiana położnej

Dane swojej położnej znajdziesz na Internetowym Koncie Pacjenta.

Jeśli nie odpowiada Ci położna POZ, możesz ją zmienić – bezpłatnie, jednak nie częściej niż dwa razy w roku kalendarzowym. Za każdą następną zmianę w danym roku musisz zapłacić. O tym, jak to zrobić, przeczytasz w artykule [Wybór lekarza, pielęgniarki, położnej POZ](#).

Podstawa prawna

1. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarce podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej ([Dz.U. 2019 poz. 2335](#))